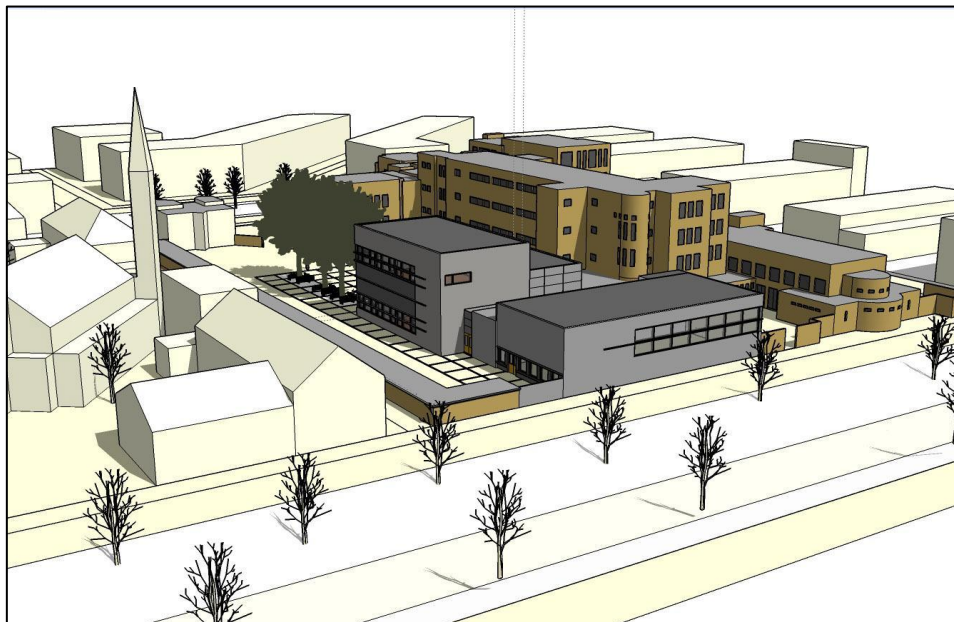

5 HAVO

Examenreglement

2019-2020 (aangepast in verband met het coronavirus)

Eindexamenbesluit

Het eindexamenbesluit is de wet waarin regels rond het examen zijn vastgelegd. De volledige tekst is te vinden in het [Examenbesluit Voortgezet Onderwijs](#).

Examenreglement Maerlant-Lyceum

Artikel 1. Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat examen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
2. Het schoolexamen begint voor de vakken maatschappijleer en Culturele en Kunstzinnige Vorming en voor eventuele handelingsdelen van de talen in het vierde leerjaar. Voor de overige vakken begint het schoolexamen in het vijfde leerjaar, met dien verstande dat het overgangscijfer van 4 havo als DT-0 cijfer geldt.
3. Het schoolexamen bestaat voor elk vak uit schriftelijke en/of mondelinge toetsen, eventueel een of meer praktische opdrachten en eventueel een of meer handelingsdelen.
4. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 320 uur of meer voor havo.
5. Het werken aan het profielwerkstuk start in het vierde leerjaar en wordt afgerond in het vijfde leerjaar.
6. Praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk moeten door de kandidaat aan de examinerator persoonlijk worden overhandigd.
7. Schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen in toetsperioden. De mogelijkheid bestaat dat ook buiten deze perioden onderdelen van het schoolexamen worden getoetst.
8. De herkansingsregeling voor toetsen van het schoolexamen is opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting.

Artikel 2. Beheer van het examendossier

De verantwoordelijkheid voor het beheer van het examendossier is als volgt geregeld:

1. De secretaris van het eindexamen is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van het overzicht van de gevolgde vakken, de bijbehorende studielast en de resultaten;
2. De decaan is (gedelegeerd) verantwoordelijk voor het beheer van het toekomstdossier;
3. De examinerator is voor zijn vak verantwoordelijk voor het beheer van:

- een exemplaar van de opgaven (inclusief opgaven van toegestane herkansingen) van elke voor het schoolexamen meetellende toets, en/of praktische opdracht en/of handelingsdeel, waaronder begrepen het kunst-, lees- en schrijfdossier;
- de door de kandidaat uitgevoerde opgaven/opdrachten/handelingsdelen; de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen;
- de schriftelijke vastlegging van de beoordeling;
- de (voortgangs)rapportage, beoordelingswijze en schriftelijke vastlegging van de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 3. Bewaartermijnen van het examendossier

1. Het door de kandidaat gemaakte werk (inclusief werk van toegestane herkansingen) van schriftelijke en mondelinge toetsen en praktische opdrachten, wordt door de examinerator bewaard tot 8 weken na de uitreiking en de mogelijkheid tot inzage van het betreffende gemaakte werk.
2. Na afloop van de hierboven genoemde bewaartermijn kunnen de genoemde stukken worden overgedragen aan de kandidaat.
3. De door de kandidaat uitgevoerde opdrachten van elk voor het schoolexamen meetellend handelingsdeel, worden door de examinerator bewaard tot 8 weken na afsluiting van het betreffende handelingsdeel.
4. Na afloop van de hierboven genoemde bewaartermijn kunnen de genoemde stukken worden overgedragen aan de kandidaat.
5. De kandidaat is houder van het profielwerkstuk.
6. De examinerator bewaart tot 8 weken nadat de kandidaat de school heeft verlaten:
 - a. een exemplaar van de opgaven van elke voor het schoolexamen meetellende schriftelijke en mondelinge toets, praktische opdracht en handelingsdeel;
 - b. de beoordelingswijze en de beoordeling van schriftelijke en mondelinge toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen;
 - c. de beoordelingswijze en de beoordeling van het profielwerkstuk.

Artikel 4. Rapportage schoolexamen

Binnen 14 werkdagen (behoudens bijzondere omstandigheden) na afloop van een toetsweek en de herkansingsmogelijkheid zal aan de kandidaat en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger(s) via Magister de resultaten van de onderdelen van het schoolexamen kenbaar worden gemaakt.

Artikel 5. Beroep

Indien de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger een onregelmatigheid in enige beoordeling van het schoolexamen constateert, stelt de wettelijke vertegenwoordiger de rector daarvan binnen 48 uur na publicatie van de resultaten in Magister schriftelijk in kennis. Na deze termijn is het instellen van beroep niet meer mogelijk.

Artikel 6. Verhinderung deelname aan (een onderdeel van) het schoolexamen

1. Een kandidaat die bij of na de opening van enige zitting van een onderdeel van het schoolexamen in het examenlokaal aanwezig is, wordt geacht aan die zitting te hebben deelgenomen.
2. De kandidaat is verplicht alle voor hem vastgestelde onderdelen van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van hoofdstuk I, artikel 5 van het Examenbesluit van toepassing.
3. Onmiddellijk bij aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt vastgesteld welke leerlingen absent zijn. De secretaris controleert of deze leerlingen reglementair afgemeld zijn.
4. a. Indien een kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is om aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt zijn wettelijke vertegenwoordiger de rector of de secretaris van het examen zo vroeg mogelijk vóór aanvang van het bedoelde onderdeel van het schoolexamen in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor. De wettelijke vertegenwoordiger overlegt zo spoedig mogelijk aan de secretaris van de examencommissie een schriftelijke verklaring, waaruit blijkt welke arts voor de ziekte van de kandidaat is geconsulteerd. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de rector het recht een medische verklaring te verlangen. Indien de rector overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde tijd en plaats af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel. Het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen dient te worden afgelegd op het tijdstip van de herkansing.
b. Bij een uitgestelde toetsing vervalt het recht op een herkansing zoals vermeld in art. 18.1 van het PTA. Het vervallen recht betreft alle vakken, niet alleen het vak van de uitgestelde toetsing. Voor periode 3 vervalt dit recht op herkansing niet.

- c. Kandidaten die niet deelnemen aan een herkansing, kunnen deze niet inhalen.
5. Indien de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is een opdracht op de daarvoor gestelde uiterste inleverdatum in te leveren, kan de rector in overleg met de examinator, de kandidaat en de secretaris van het examen een andere uiterste inleverdatum vaststellen.
 6. In bijzondere gevallen kan de rector, na overleg met de examinator, besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
 7. Indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, is er sprake van een onregelmatigheid en kan de rector een of meer van de maatregelen nemen, zoals genoemd in art. 5.2 van het Examenbesluit.
 8. Indien een kandidaat een praktische opdracht niet inlevert vóór of op de uiterste inleverdatum, wordt er op het cijfer een geheel punt in mindering gebracht. Indien de praktische opdracht vervolgens niet binnen een week na het verstrijken van de uiterste inleverdatum wordt ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend aan de praktische opdracht.
 9. Indien de kandidaat op de vastgestelde datum handelingsdelen niet heeft ingeleverd dan wel niet genoegzaam of niet naar behoren heeft afgerond, ontvangt de kandidaat van de rector een schrijven. In dit schrijven wordt de kandidaat de gelegenheid geboden binnen een week na ontvangst van het schrijven het betreffende handelingsdeel alsnog af te ronden. Tevens wordt in het schrijven verwezen naar het bepaalde in de overgangsregeling, dan wel naar de voorwaarden voor deelname aan het centraal examen.

Artikel 7. Tijdsafbakening (onderdeel van het) schoolexamen

1. De kandidaat die later dan 20 minuten na aanvang van een onderdeel van het schoolexamen verschijnt, heeft geen toegang meer tot dit onderdeel. In dit geval kan de rector dit opvatten als een onregelmatigheid in de zin van artikel 5 van het Examenbesluit.
2. De kandidaat mag bij een onderdeel van het schoolexamen de ruimte niet binnen 30 minuten na aanvang van het onderdeel van een schoolexamen verlaten. Voor DT-week 3 geldt, dat de kandidaat de ruimte niet binnen 75 minuten na aanvang van het onderdeel van een schoolexamen mag verlaten.

Artikel 8. Aanwezigheid derden

1. Indien een onderdeel van het schoolexamen schriftelijk wordt afgenomen, kan de rector bepalen dat tijdens de schriftelijke afname twee of meer toezichthoudende docenten aanwezig zijn.
2. Indien en voor zover een onderdeel van het schoolexamen op mondelinge of praktische wijze plaatsvindt, kan de rector, na overleg met de vaksectie, bepalen dat bij dit onderdeel een tweede docent aanwezig is en/of technische onderwijsassistenten van de school en eventueel andere kandidaten, die in hetzelfde vak schoolexamen afleggen.
3. In de hier voor bedoelde gevallen wordt het cijfer vastgesteld door de examinator die voor het betreffende onderdeel verantwoordelijk is.

Artikel 9. Onregelmatigheden

Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de rector maatregelen nemen, zoals genoemd in art. 5.2 van het Examenbesluit.

Artikel 10. Slotbepalingen schoolexamen

1. De eindexamencommissie bestaat uit: de voorzitter (de rector), de secretaris en de leden (de examinatoren van de havo-afdeling).
2. De kandidaat wendt zich tot de secretaris van de eindexamencommissie voor: algemene informatie over het examen, aanvragen vrijstelling, verzoeken om herkansing schoolexamen, verzoeken om herkansing centraal examen, inzage examenwerk, verklaringen over een afgelegd examen, verzoeken om afwijking van de wijze van examineren en verzoeken om spreiding van het examen.
3. In gevallen waarin de regeling voor het schoolexamen niet voorziet, beslist de rector.
4. Dit reglement treedt in werking op 2 september 2019 en kan worden aangehaald als "Examenreglement Maerlant-Lyceum" met verwijzing naar het Examenbesluit Voortgezet Onderwijs.

Aanvullende regelingen met betrekking tot het schoolexamen

I. Algemene bepaling

Artikel 1.

Dit programma van toetsing en afsluiting vormt een onverbreekelijk geheel met het examenreglement. In dit programma van toetsing en afsluiting zijn aanvullende regelingen met betrekking tot het schoolexamen vermeld.

II. Perioden

Artikel 2.

In het jaar van afsluiting van een vak worden dossiertoetsen afgenomen. In het jaar daaraan voorafgaand worden toetsen (= proefwerken) afgenomen. Deze voortgangstoetsen maken geen onderdeel uit van het examendossier. Het gemiddelde van de voortgangstoetsen telt mee overeenkomstig het bepaalde in artikel 3 van dit PTA.

Artikel 3

1. Het schoolexamen voor het examenjaar 2020 is begonnen in leerjaar 4 havo en betreft de vakken Maatschappijleer en Culturele Kunstzinnige Vorming.
2. Het schoolexamen voor het examenjaar 2020 is in leerjaar 4 havo afgesloten voor de vakken Maatschappijleer en Culturele Kunstzinnige Vorming.
3. Voor de overige vakken uit het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel van elk profiel begint het schoolexamen voor het examenjaar 2020 in leerjaar 5 havo per 2 september 2019. Voor de examenvakken die worden gegeven in 5 havo geldt dat er aan het eind van 4 havo een dossiertoets 0 (DT0)-cijfer wordt vastgesteld. Dit DT0-cijfer is gelijk aan het overgangscijfer (op één decimaal). Bij alle vakken geldt dat cijfers voor de praktische opdracht niet meegenomen worden bij de bepaling van het DT0-cijfer. Het DT0-cijfer telt in het afsluitende jaar met hetzelfde gewicht als de andere dossiertoetscijfers, tenzij het PTA van het betreffende vak anders bepaalt.

Artikel 4.

In het overzicht belangrijke data staan de perioden vermeld waarbinnen dossiertoetsen worden afgenomen.

III. Regels omtrent de vakken en onderdelen van het schoolexamen

Artikel 5.

In dit PTA en in het PTA per vak worden schriftelijke en/of mondelinge toetsen met open en/of gesloten vragen aangeduid als “dossiertoetsen”.

Artikel 6.

Het schoolexamen kan bestaan uit:

1. toetsen met open en/of gesloten vragen (dossiertoetsen)
2. praktische opdrachten
3. handelingsdelen
4. profielwerkstuk

of uit een combinatie van deze vier vormen.

Artikel 7.

1. De sectie is verantwoordelijk voor de onderwerpen en de opgaven van de schriftelijke en mondelinge dossiertoetsen, alsmede voor de beoordelingscriteria.
2. De docent beoordeelt de dossiertoetsen aan de hand van deze beoordelingscriteria.

Artikel 8.

1. Naast de verplichte groepsopdrachten mogen bepaalde praktische opdrachten door een groepje worden gemaakt op voorwaarde dat de groep niet groter is dan 2 en de samenwerking akkoord is verklaard door de docent(en).
2. Voor alle vakken geldt, dat er bij een groepsopdracht een groepsbeoordeling is, tenzij een leerling aantoonbaar minder heeft gedaan.
3. Het profielwerkstuk omvat indien mogelijk praktische opdrachten.
4. De docent beoordeelt de praktische opdrachten.

Artikel 9.

1. Opdrachten in het handelingsdeel moeten “naar behoren” zijn uitgevoerd. Is een opdracht niet “naar behoren” gedaan, dan moet het opnieuw gedaan worden totdat de opdracht wel “naar behoren” is uitgevoerd.
2. Een naar behoren uitgevoerde handelingsopdracht wordt beoordeeld met een vink. Indien een leerling niet alle handelingsopdrachten heeft uitgevoerd, kan hij geen diploma krijgen.

Artikel 10.

1. Het profielwerkstuk bestaat uit minimaal 1 vak uit het totale pakket of profiel van de leerling. Het betreft een hoofdvak van minimaal 320 uur studiebelasting.
2. Het profielwerkstuk is gericht op een of meer geïntegreerde vaardigheden:
 - informatievaardigheden;
 - onderzoeksvaardigheden;
 - ontwerpvaardigheden;
 - communicatieve en/of presentatievaardigheden.
3. Het werkstuk bestaat uit vier fasen :
 - voorbereiding (probleemstelling en werkplan);
 - uitvoering (informatie verzamelen, gekozen oplossing uitwerken of product maken en uittesten, veldwerk);
 - weergave en afronding;
 - presentatie.

Verder houdt de kandidaat een logboek bij.

4. Voor de presentatie van het profielwerkstuk wordt, in overleg met de begeleider, gebruik gemaakt van een van de volgende vormen:
 - een geschreven verslag (onderzoeksverslag, verhalend verslag, recensie, verslag van een enquête of weergave van een interview);
 - een essay of artikel (uiteenzetting, beschouwing of betoog);
 - mondelinge voordracht (uiteenzetting, beschouwing of betoog, forumdiscussie);
 - een reeks stellingen met onderbouwing;
 - een posterpresentatie met toelichting;
 - het product van een ontwerpopdracht met de bijbehorende documentatie;
 - een presentatie met behulp van multimedia (bijv. audio, video, ICT).
5. De eindbeoordeling van het profielwerkstuk geschiedt door de begeleidende docent en zij wordt meegenomen in het combinatiecijfer. De titel wordt vermeld op de cijferlijst. Het eindcijfer van het profielwerkstuk mag niet lager dan een 4,0 zijn.

6. De studielast bedraagt tenminste 80 uur.

Artikel 11.

Voor elk vak ontvangt de leerling per schooljaar een jaarprogramma waarin alle vakonderdelen en het programma voor het betreffende leerjaar staan vermeld.

Artikel 12.

De leerstof die bij een schoolexamen wordt getoetst, moet minstens één week voor de dag waarop de toets wordt afgenomen, zijn behandeld.

Artikel 13.

Van iedere beoordeling die bij het bepalen van het eindcijfer voor het schoolexamen meetelt, stelt de examinator de kandidaat binnen 10 werkdagen in kennis, behoudens bijzondere omstandigheden.

IV. Cijferbepaling

Artikel 14.

1. Het cijfer voor een vak van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. In afwijking van het bovengenoemde, wordt vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijke deel van elk profiel, beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende deelvakken, zoals blijktend uit het examendossier.
3. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit hele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal.
4. Voor toetsen of opdrachten uit het handelingsdeel kan worden volstaan met aftekening indien de opdracht "naar behoren" is afgerond.
5. Het combinatiecijfer bestaat uit de vakken maatschappijleer, Culturele Kunstzinnige Vorming en het profielwerkstuk. Geen van de onderdelen van het combinatiecijfer mag beoordeeld zijn met eindcijfer 4 of lager.

Artikel 15.

Indien een kandidaat bij een onderdeel van het schoolexamen door twee of meer docenten is geëxamineerd, bepalen deze docenten in onderling overleg het cijfer voor het onderdeel.

Artikel 16.

1. Het gemiddelde van de cijfers van de dossiertoetsen (inclusief het DT0-cijfer), afgerond op één decimaal, vormt het eindcijfer voor de dossiertoetsen van het schoolexamen, met inachtneming van het volgende uitgangspunt: alle dossiertoetsen over de gehele examenperiode hebben dezelfde weging, tenzij het PTA van het vak anders bepaalt.

Artikel 17.

1. Het eindcijfer van een vak wordt conform het PTA bepaald op basis van het gewogen gemiddelde van de SE-resultaten.
2. Het eindcijfer wordt afgerond naar een geheel getal, nadat de SE-cijfers zijn afgerond op 1 decimaal.

V. Herkansingsregeling

Artikel 18.

1. De kandidaat heeft met inachtneming van het vierde lid het recht om opnieuw deel te nemen aan toetsen (dossiertoetsen/praktische opdrachten) die meetellen voor het schoolexamen. Deze herkansing moet worden aangevraagd uiterlijk op de datum en tijd die vermeld staat in het overzicht van belangrijke data.
2. De examinerator geeft aan welke toetsen (dossiertoetsen/praktische opdrachten) onder de herkansingsregeling vallen.
3. De kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere, van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan de desbetreffende toets deel te nemen, heeft met inachtneming van het vierde lid en met inachtneming van het bepaalde in art. 6.4 van het examenreglement het recht om alsnog deel te nemen aan toetsen die meetellen voor het schoolexamen. In periode 1 en 2 verliest hij daarbij het recht op herkansing, in periode 3 niet.
4. Het aantal herkansingen bedraagt maximaal 1 voor periode 1 en 2. In periode 3 mogen, naast het inhalen van toetsen die niet gemaakt zijn, nog 2 herkansingen gemaakt worden. In uitzonderlijke gevallen beslist de rector.

5. Het hoogste cijfer, behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets, geldt als definitief cijfer voor die toets.
6. De leerling is verplicht de lessen bij te wonen en andere verplichtingen die de school ten aanzien van aanwezigheid oplegt (zoals op tijd komen), na te komen, behoudens wettige afwezigheid wegens ziekte of andere geldige redenen. Voor het te laat komen geldt dat naast strafmiddagen bij herhaling ook een herkansingsmogelijkheid afgenomen kan worden. Afwezigheid moet tevoren aan de school worden gemeld. Bij terugkeer op school moet de periode van afwezigheid direct schriftelijk worden bevestigd. Onwettig verzuim kan leiden tot uitsluiting van herkansingen (bij één keer al voor dat vak, bij herhaling voor alle vakken) en uiteindelijk zelfs tot uitsluiting van (een onderdeel van) het examen.
7. Het profielwerkstuk valt niet onder de herkansingsregeling.

VI. Herexamen voor vakken met alleen een schoolexamen

Artikel 19.

1. Een kandidaat van wie het eindcijfer van een vak, waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd, lager is dan een 6, mag in dit vak herexamen doen over door het bevoegd gezag vast te stellen examenonderdelen.
2. Het van Natuur, leven en technologie (NLT) is uitgesloten van de hier genoemde regeling van een herexamen.

VII. Overig

Artikel 20.

In gevallen waarin voorgaande regelingen niet voorzien beslist de rector.

Slaag-zakregeling 2019-2020

Zie voor de complete slaag-zakregeling www.examenblad.nl

Lijst met toegestane hulpmiddelen Centraal Examen

N.B. Voor de dossiertoetsen staat per onderdeel apart vermeld wat de toegestane hulpmiddelen zijn.

vak	toegestane hulpmiddelen
<i>alle vakken</i>	<i>basispakket (zie www.examenblad.nl)</i>
<i>alle schriftelijke examens</i>	<i>woordenboek Nederlands</i>
<i>Latijn, Grieks</i>	<i>Latijns resp. Grieks woordenboek*</i>
<i>moderne vreemde talen</i>	<i>woordenboek naar en van de doeltaal;*</i> <i>Engels: (op verzoek kandidaat)</i> <i>woordenboek Engels-Engels</i>
<i>wiskunde A, B, C</i>	<i>- grafische rekenmachine (in examenstand)</i> <i>- roosterpapier in cm2*</i>
<i>biologie, natuurkunde, scheikunde</i>	<i>Binas 6^e editie* (of Sciencedata)</i>
<i>aardrijkskunde</i>	<i>Voor vwo: Grote Bosatlas 55^e editie incl. aanvullend katern*</i> <i>Voor havo: vanaf 2020 geen Grote Bosatlas meer toegestaan</i>

** De school zorgt voor de met een ster gemarkeerde hulpmiddelen*